

Edicija

*Urednik
Alen Bešić*

Copyright © Vladimir Kopićl, 2023.

Copyright © za ovo izdanje Kulturni centar Novog Sada, 2023.

Sva prava zadržana. Nijedan deo ove knjige ne može se koristiti niti reproducovati u bilo kom obliku bez pismene saglasnosti izdavača.

VLADIMIR KOPICL

Zavijanje za
oligarhom

I
(EMPIRE BY BUS)

1 (ZG-ST, 19. MART 2016)

Ako kreneš u devet, u četrnaest si tamo.

Usput šume i put, mrežom sapeto kamenje
i po okolnim liticama nedosanjano stenje.

Ili, načas, kraj puta, izuvijana zaravan nalik vešticijem
krilu
po čijem neravnom obodu Neko sav pognut kopa,
pozajmljujući svoj život mrtvom kukuruzištu
sa stabljikama sitnim kao u Lilipitu.

Pogrešna to je pasmina za ovaj tranzitni predeo
kojim tutnje porše, kreditno zgodne tojote,
poneki uglancan patfajnder što sluđen traži stazu
po streli auto-puta uz koji čak ni duhova u izobilju
nema.

Kakvom tu ih je korisniku doneo vražji transporter,
tevtonski sklepan šleper, oktanska gusenica,
uz čija moćna rebra kô trupci behu naslagani i predugo
bez čorbe,

da sada po putu divljaju kao mlad iskušenik kad tek
onjuši mladu
pa svoju ariju žudnje ne može da obuzda?

Kroz prozor mašu mestašca, otmena koliko
napuštena,
ni zaseoci ni sela, u svojoj suštini neotrgnuta od
neskrivene lepote:
sto jedan lutkin dvorac bez začarane princeze koju bi
zorom na jutrenje
vudio mlad preduzetnik, kroz izbušeno srce pakleno
zgodnog tunela,
kome na ulazu, uz broj, piše *Mala Kapela*.

Kakva li je tek Velika? A iza tunela jezero,
kao dar večnog života, jer gde jezera ima, ima i
stoletnih riba,
što odmah znači i vremena, i onih koji ga broje.

Možda o tome Marko baš sada priča sa Els,
duboko, kao da brunda petnaest medvedica
i medved povrh njih, usnuo, ali spreman
da ih, ne sasvim budne, novim prolećem daruje.

Razbuđeni smo svi, kao uskršnja jaja,
makar da svaki od putnika na nekom svom je putu.

Učetvoreni Litvanci, čovek sa Novog Zelanda
što stalno priča o ostrvlu a tek ga je napustio
zbog pustih trista milja od jednog do drugog grada,
a kada tamo dođeš, vidiš da isti je grad,
ne sasvim, ali skoro, kao i ljudi u njemu.

Tako on trenutno docira postarijem Francuzu
što šest meseci godišnje živi sa ženom u Hrvatskoj.

Sve okolo je Evropa, bar tamo gde smo prošli,
a iza našeg vozila ostaje svilen trag,
trag začina i čaja, plesa i šećerleme,
najbolji deo sveta koji nas je odgajio,
odgajio pa ispljunuo, kao star vrač mlad duvan,
kao daždevnjak jezik ili junaka zmaj.

Kao hotelski pegleraj već izlizani peškir
s monogramom Don Kihota i suvim žigom

La Manče,

i šatl organski otpad dok trajno bludi nad nama,
a ne zna ko smo mi.

Kurčevi Mediterana? Red Svetе Kleopatre?
Šta li taj šatl vidi, ako to nismo mi?

A onda, skoro pred morem, okrutno zgasnute planine.
Dva mala brega sleva, kao dve tople dojčice one koju
bih budio
da je plodim u zoru, još svu od ponoći.

Selo manje od groblja koje je samo podiglo na svojim krtim kostima
naslaganim na vrh nestvarno prozračnog brega
na kom sve je tišina a ništa zvučan poraz.

Pred takvim zračnim predelom uzdah je nedorečen,
kao nevidljiv trag u krš zamaklog gmaza,
kao treptaj u oku kad bleskom zašumi more
udaljeno od sveta pun kofer kilometara.

Sjaj onog čega nema, sav taj negdanji život
svih silnih potopskih riba, pristiglih odasvud,
da se, nasuprot stvarnom, nađu pod mapom puta
kao nejasan temelj čežnje za metaforičkim,
tako žestoko čujne ovih noći i dana.

To s mora jauče vetar, kao pijana žena,
kada na rubu dana zagleda se u ništa,
a posred toga ništa vidi naredni dan,
u kome opet treba da istroši se na rublje
ili na njegovo odsustvo, što mu dođe na isto,
mada manji je trošak, skraćena sudsrbina.

Bar ne – da nađe hotel, kao što moramo mi,
sa gustih gora survani u pitko grotlo luke,
kojom su mnogi bivši i žarili i palili,
da dodaju je Imperiji, kao rasuti Rim,
i podare joj svoj dah u senkama palata.

Pa neka. S ničijeg puta doneo nas je dan,
a so će doneto izbrisati, vetrićem podvučena.

II
(OSTRVO BEZ JEZERA:
SIMPOZIJUM OBLAKA)

2 (BLED, 11. MAJ 2016, JUTRO)

Jezero nakratko miruje dok ne naleti galeb.
Svakim udarcem krila namreška površinu,
uz vrlo snažan odjek, kao kad tresu tepih.
Hoće li riba da iskoči pa da je prihvati kljunom
ili je taj performans sasvim drukčije zamišljen
onda kada su vode odeljene od kopna?

Odleti. Sada trouglast trag po vodi ostavlja patka,
na samom obodu senke brda i Starog grada,
utvrde koju sam za života dva-tri puta pohodio,
nažalost uvek bez daha, ili možda na radost.
Možda nekom na radost. Nekom bez nogu, emocija.

Sad to vidim drugačije, a kamoli tek – druge.
Oni ne vide ništa, ako ikako vide.
Jezero sasvim miruje, očekuje oluju
koju je naš otac Internet još pre Hrista najavio.
Ona će nam se prikrasti sa onog visokog gorja
gde, sav u mleku oblaka, utopio se Triglav.

3 (BLED, 11. MAJ 2016, PODNE)

Kisnuću. Nikakav dah koji bi donele ruže
kao jutrošnji osmeh na plitkom licu Japanke.
Ona je tako u sebi, kao sva cvetna Azija.
Okolo, linije brda s obrubom četinara,
kao vilinski venac očiju u Koreji
gde svi su manastiri kad se smrkne prenaseljeni
a pre tog nikoga nema između zvona i mraka.

Ovde stoluje izvesnost, prigušenost, Evropa,
sva od davnina utišana da je ne čuju nomadi.
Staza uz jezero prazna, tek negde sevne kišobran
i jedva neko pod njim, kog ne otkriva pogled.
Ispod terase, skrivena, zvone dva ženska glasa.
Tu juče bio je suvenir-šop: sigurno prodavačice.
Troše mladost, bar vokalno, očekujući sezonom.

Zasad – dolaze oblaci. Prijatan im je raspored.
Iznad zelenog – sivo, kao pokrov za dušu.
Na vodu sleću dva labuda. Levi otresa krila.